

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Jakuba Camrdu, Ph.D., a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **R. U.**, zastoupené Mgr. Marií Klinerovou, advokátkou, se sídlem V Jámě 1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 6. 2009, č. j. OAM - 258/VL - 18 - K01 - 2009, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 5. 2010, č. j. 29 Az 14/2009 - 32,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného. Žalovaný jí rozhodnutím č. j. OAM - 258/VL - 18 - K01 - 2009 ze dne 1. 6. 2009 neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatelka v kasační stížnosti z 2. 6. 2010 napadá rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně uvádí, že krajský soud nezjistil řádně skutkový stav; stěžovatelka Ukrajinu opustila kvůli střetům s osobami, jež po ní vymáhaly peníze. Stěžovatelka náležela k sociální skupině, k níž „si prakticky beztravně může kdokoliv cokoli dovolit“. Z toho důvodu se cítí ohrožena v případě návratu do vlasti. Stěžovatelka se domnívá, že jí měl být udělen azyl, neboť splňuje podmínky § 12 písm. b) zákona o azylu, má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině. Stěžovatelka v tom, že soud její důvody nevzal za prokázané, spatřuje skutečnou neznalost místních poměrů a vztahů, upozorňuje též na rozdíl mezi realitou a zásadami, jež jsou napsané v Ústavě.

Stěžovatelka je přesvědčena, že jí měl být udělen humanitární azyl; soud se nezabýval otázkou dopadu rozhodnutí na jejího ročního syna. Upozorňuje, že dle ustálené judikatury mají správní orgány respektovat články Úmluvy o právech dítěte.

Nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu a žalovaného spatřuje stěžovatelka v tom, že jejich rozhodnutí vychází z informací (podkladových materiálů), jež mají k dispozici, avšak chybí jim osobní zkušenost s intenzitou sociálních rozbrojů ve vlasti.

Stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. a rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc mu vrátil k novému rozhodnutí.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje napadená správní i soudní rozhodnutí za zákonná a kasační stížnost považuje za nedůvodnou. Jako takovou ji navrhuje zamítnout.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. Kasační stížnost podal účastník řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelka v ní uplatňuje přípustné důvody, které lze podřadit ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. - nesprávné právní posouzení otázky pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině a důvody udělení humanitárního azylu s ohledem na nezletilého syna - a ust. 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. - nedostatečnost informací o zemi původu. Stěžovatelka též splňuje podmínku povinného zastoupení advokátem ve smyslu ust. § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. O přijatelnou kasační stížnost se podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaného pod č. 933/2006 Sb. NSS, jedná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) kasační stížnost obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) pokud bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud (a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, (b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu z 4. 5. 2006, č. j. 2 Azs 40/2006 - 57; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti, stanovených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsanych výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Stěžovatelka v kasační stížnosti však žádné takové důvody neuvedla a Nejvyšší správní soud též důvody pro přijatelnost kasační stížnosti neshledal.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný stěžovatelce neudělil mezinárodní ochranu, neboť v řízení nebylo zjištěno, že by byla v zemi původu pronásledována z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Jí tvrzený důvod žádosti o mezinárodní ochranu, snaha zůstat na území České republiky, kde na základě pracovního víza pobývá její partner a otec jejího nezletilého dítěte, není azylově relevantní. Žalovaný uvedl, že stěžovatelka pobývala v České republice

nelegálně po dobu čtyř let a o mezinárodní ochranu požádala až přibližně měsíc před porodem. Žalovaný její žádost hodnotil jako účelovou; stěžovatelka sama uvedla, že důvodem její žádosti je snaha o legalizaci pobytu a získání bezplatné zdravotní péče (s ohledem na blížící se termín porodu). V uváděných důvodech žalovaný neshledal ani důvod k udělení humanitárního azylu. Tuto argumentaci krajský soud shledal zcela správnou a žádost stěžovatelky hodnotil shodně jako účelovou; poukázal k tomu na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z 22. 1. 2004, sp. zn. 4 Azs 47/2003, z 8. 4. 2004, sp. zn. 4 Azs 47/2004 a z 16. 2. 2005, sp. zn. 4 Azs 333/2004, z nichž dovodil, že se nejedná o důvody humanitárního charakteru.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že považuje svůj případ za zvláštního zřetele hodný a měl jí být udělen alespoň humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Spatřuje-li stěžovatelka důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu v tom, že by chtěla zůstat na území České republiky se svým synem a jeho otcem, Nejvyšší správní soud jí nemůže přisvědčit. Nejprve je nutno zdůraznit, že o udělení humanitárního azylu žalovaný rozhoduje v režimu správního uvážení a role správních soudů při přezkumu takového rozhodnutí je velmi omezená (k tomu srov. např. rozsudky z 19.7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, a z 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38). V obecné rovině Nejvyšší správní soud připomíná, že otec stěžovatelčina syna, je dle jejích tvrzení též cizinec pobývající na území České republiky na pracovní vízum, nicméně v rodném listě dítěte není otec uveden (kopie rodného listu je součástí správního spisu syna stěžovatelky, který je připojen k soudnímu spisu vedenému u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Azs 32/2010) a Nejvyššímu správnímu soudu není známo, že by otcovství bylo určeno později. Z tohoto pohledu nelze považovat jakékoliv námitky směřující k ochraně práva stěžovatelky na rodinný život ve smyslu čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, resp. čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv za opodstatněné.

Dále stěžovatelka uvedla, že se krajský soud nezabýval otázkou dopadu (zřejmě stěžovatelčina vyhoštění z České republiky - pozn. NSS) na jejího ročního syna; správní orgán má dle ustálené judikatury respektovat ustanovení Úmluvy o právech dítěte do doby, než bude postavena najisto otázka nuceného vycestování matky nezletilého. S tímto názorem stěžovatelky nelze než souhlasit; ostatně byl takto vyjádřen v rozsudku Nejvyššího správního soudu z 5.11.2008, č. j. 9 Azs 14/2008 - 57. Bude na žalovaném, aby ve smyslu tohoto právního názoru jednal při případném vycestování stěžovatelky, nicméně v dosavadním průběhu řízení nic nenaznačuje tomu, že by měl být postup žalovaného odlišný. Námitka stěžovatelky tedy i pro svojí značnou obecnost nemůže být důvodná.

Nejvyšší správní soud nepovažoval ani námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu a žalovaného z důvodu chybějící osobní zkušenosti se situací v zemi původu za důvodnou. Předně nutno podotknout, že s ohledem na obsah tvrzení stěžovatelky ve správním řízení, se žalovaný situací v zemi původu zabýval pouze obecně při posuzování podmínek pro udělení doplňkové ochrany, přičemž vycházel ze zpráv o zemi původu (Informace Ministerstva vnitra Velké Británie, Informace Ministerstva zahraničních věcí, Informace Ministerstva zahraničí USA a Informace ČTK), jež jsou založeny ve správním spise a stěžovatelka měla možnost se s nimi seznámit. Na základě těchto informací žalovaný posoudil otázku hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Taková skutková zjištění vyhovují standardu, který v obecné rovině formuloval Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81: „*Informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné*“. Stěžovatelka sama neuvedla v řízení žádné informace o zemi původu, jež by bylo nutno ověřovat či zjišťovat a v soudním řízení pak přezkoumat, jakým způsobem žalovaný k této své povinnosti přistoupil.

Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že jí hrozí pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, Nejvyšší správní soud shledává tuto námitku velice obecnou. V žalobním řízení stěžovatelka uvedla, že si na cestu do České republiky půjčila peníze od lichvářů, kteří ji stále kontaktují, a proto se obává o svou bezpečnost. Tento důvod však stěžovatelka neuváděla ve správním řízení (srov. žádost o udělení mezinárodní ochrany z 15. 4. 2009 na č. l. 6 - 10 správního spisu a protokol o pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu z 28. 5. 2009 na č. l. 48 - 50 správního spisu; stěžovatelka tento důvod neuváděla ani v předchozím správním řízení, viz návrh na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 2. 10. 2001 na č.l. 18 - 23 správního spisu a protokol o pohovoru k této žádosti z 5. 10. 2001, č. l. 24 - 27, správního spisu), vzhledem k tomu jej žalovaný nemohl ve správním řízení posoudit. Krajský soud tak ke stěžovatelčiným tvrzením pouze ve zcela obecné rovině odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž je zřejmé, že problémy se soukromými osobami v zemi původu a ekonomické důvody nejsou relevantními důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud tedy námitku vztahující se k tomuto „přezkumu“ nemohl shledat důvodnou.

Pro úplnost ještě Nejvyšší správní soud uvádí, že o návrhu na přiznání odkladného účinku nerozhodl, neboť kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany má odkladný účinek ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. listopadu 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu